

30 NOVEMBER 2009

VERSLAG WERKCONFERENTIE OOG EN OOR VOOR ELKAAR

**SOCIALE SAMENHANG EN LEEFBAARHEID IN
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL**

Inhoud

1. Inleiding
2. Achtergrond werkconferentie
3. Verslag van de workshops
  - 3.1. Veiligheid
  - 3.2. Leefbaarheid
  - 3.3. Onderlinge zorgzaamheid en Participatie
  - 3.4. Netwerken en Ontmoeting
4. Gezamenlijke bespreking
5. Vervolg

Bijlage: deelnemerslijst

Krimpen aan den IJssel, december 2009

L. Hulsebosch

W. Nabuurs

L. Schoorlemmer

1. Inleiding

Op 30 november 2009 heeft de gemeente Krimpen aan den IJssel in samenwerking met het Wmo-beraad en het Seniorenplatform een werkconferentie gehouden over sociale samenhang en leefbaarheid in Krimpen aan den IJssel met de titel 'Oog en oor voor elkaar'.

Doel van de avond was te komen tot een gezamenlijke visie op genoemd thema, op basis waarvan bouwstenen voor het Krimpense beleid kunnen worden geformuleerd. Beoogde deelnemers aan de werkconferentie waren vertegenwoordigers van belangenorganisaties, (buurt)verenigingen, woningcorporaties, zorg- en welzijnsinstellingen en andere relevante maatschappelijke organisaties, werkend voor jeugd, volwassenen en/of ouderen. Zo'n 60 mensen gaven gehoor aan de uitnodiging en waren present (zie bijlage deelnemerslijst).

Ter voorbereiding op de werkconferentie was een startnotitie, geformuleerd door PJ Partners en CMO-Stimulans, waarin sociale samenhang en sociale cohesie werd toegelicht, toegestuurd aan de deelnemers. Tijdens de werkconferentie werd deze startnotitie toegelicht door Willy Nabuurs.

Peter van der Geer van Debat.nl leidde de avond.

Wethouder Ankie Aeyelts Averink sprak het welkomstwoord. Zij was verheugd over de grote belangstelling vanuit de Krimpense gemeenschap voor dit thema. De gemeente wil graag samen met de maatschappelijke partners bouwen aan een optimale invulling hiervan. Ook nu al faciliteert de gemeente initiatieven in buurten waar mooie initiatieven ontstaan en verenigingen, clubs, sociëteiten en ontmoetingsruimten. Het project Bloemrijk wordt door de gemeente samen met QuaWonen gefaciliteerd met een buurtcoach. Het is belangrijk om overeenstemming te hebben over een goed evenwicht. Tot hoever moet de gemeente faciliteren en wanneer moet zij wat meer terugtreden omdat zij anders het initiatief bij de mensen zelf wegneemt?

2. Achtergrond werkconferentie

Het Wmo-beraad en het Seniorenplatform hebben zich in de eerste helft van 2009 gebogen over het thema Leefbaarheid en sociale samenhang - in Wmo-termen Prestatieveld 1 - en daarover een advies uitgebracht aan de gemeente Krimpen aan den IJssel. Tijdens een interview met Aart Pool (secretaris Wmo-beraad) en Ger van der Kruijt (voorzitter Seniorenplatform) gaat Peter van der Geer hier op in.

Het Wmo-beraad heeft tot nu toe vooral gevraagd advies gegeven aan de gemeente, over de regelingen individuele verstrekkingen (individuele vraagstukken). Aart Pool geeft aan dat het Wmo-beraad ook wil meedenken over collectieve voorzieningen die bijdragen aan meer participatie van de burgers (community vraagstukken). De oriëntatie op het onderwerp sociale samenhang en leefbaarheid leidde tot de conclusie dat de gemeente vooral leidend moet zijn als het gaat om leefbaarheid (fysieke kant) en vooral faciliterend moet zijn als het gaat om sociale samenhang (community kant). Je kunt sociale samenhang niet van boven af opleggen. Daarbij komt dat Krimpen aan de IJssel een gemeenschap is met vele 'compartimenten'. Soms zijn mensen verbonden met de buurt, soms met een 'kring' of vereniging, soms met een kerkelijke gemeenschap. Het niveau van activiteiten is dan ook én buurtgericht én verenigingsgericht én digitale communities én kerkelijk, etc. De vraag is: hoe kun je in de gemeenschap ketens bouwen, ketens versterken, ketens repareren?

Het Seniorenplatform staat voor de belangen van senioren. Senioren worden nog te vaak gezien als 'kostenpost', terwijl zij zoveel (kunnen) betekenen voor de gemeenschap. Dit wordt ook wel 'Zilveren kracht' genoemd. Senioren moeten volwaardig mee kunnen doen in de gemeenschap en ook waardering krijgen voor de bijdrage die zij leveren. Bij sociale samenhang staat het onderwerp 'ontmoeting' centraal. Mensen moeten contact met elkaar kunnen hebben, waardoor mensen elkaar kunnen vinden om nieuwe initiatieven met elkaar te ondernemen. Ger van der Kruijt vindt dat er tot nu toe te veel is uitgegaan van de 'stenen'. De wijkcentra zijn één van de instrumenten voor het realiseren van ontmoeting. Maar er is meer. We moeten aan de mensen zelf vragen waar zij elkaar ontmoeten, hoe belangrijk ontmoeten is, waar verdere mogelijkheden liggen voor ontmoeting. Dan komen we op meer fysieke plaatsen uit, misschien wel andere dan nu, maar ook op niet-fysieke ontmoeting en activiteiten. In het project Bloemrijk worden goede leerervaringen opgedaan met burgers die zelf het project opbouwen in alle facetten. Daar kunnen we op doorborden.

3. Verslag van de workshops

Er waren vier workshops met als thema's:

- * Veiligheid
- * Leefbaarheid
- * Onderlinge zorgzaamheid en Participatie
- * Netwerken en ontmoeting

In elke workshop is geassocieerd op de vragen: welk Beeld heeft u hierbij, welke Betekenis geeft u er hieraan en welke Bijdrage kunt u hierbij geven.

3.1. Veiligheid

Voorkomen is beter dan genezen. Het is belangrijk om woningen, straten, pleinen en voorzieningen veilig te maken. Als de fysieke kant niet goed geregeld is, neemt het onveiligheidsgevoel toe. Naast het fysieke ligt een belangrijke opgave in samenwerken. Zorg dat netwerken van organisaties en (ICT) systemen goed op elkaar aansluiten en koppel terug wat er met vragen en probleemmeldingen gedaan is. De derde invalshoek is het ondersteunen van burgerinitiatieven en eigen verantwoordelijkheid, zoals telefooncirkels voor hulp en ondersteuning. Gemeente en maatschappelijke organisaties hebben een voorbeeldfunctie.

Beeld:

Het beeld van Veiligheid betreft zowel fysieke als sociale componenten. Het beeld wordt mede bepaald door media en verhalen van anderen.

Fysieke veiligheid is bijvoorbeeld: geen beschadiging van eigendommen, databeveiliging, geen risicobronnen zoals LPG en gevaarlijke stoffen, goede bereikbaarheid en korte aanrijdtijden voor hulpdiensten, goede infrastructuur, woningen inbraakproof, schone omgeving, stadstoezicht, verkeersveiligheid, verlichting, veiligheid bij het water; veilig ECK station, weinig kleine criminaliteit.

Sociale veiligheid is bijvoorbeeld 24 uur per dag op straat durven, gezondheid, informatie over bereikbaarheid ziekenhuizen, kindvriendelijke buurt, samen opletten op elkaar, je thuis voelen, tolerantie/respect, vertrouwen.

Betekenis:

Veiligheid is een concreet meetbaar iets, maar vooral ook een persoonlijke beleving. De fysieke woonomgeving zou voorwaardenscheppend moeten zijn voor veiligheid. De aanpak van onveiligheid moet consequent en structureel van aard zijn, ook in een telkens veranderende omgeving.

Veiligheid betekent heel veel voor mensen. Het is bijvoorbeeld het Thuis-gevoel, de aanwezigheid van voldoende politie, geen fysieke persoonlijke intimidatie, geen kleine criminaliteit, geen angst, kunnen gaan en staan waar / wanneer ik wil, geen zorgen, een gevoel van geluk, een gevoel van rust, jezelf veilig voelen, kinderen kunnen spelen, op elkaar letten, mogen zijn wie ik ben, op tijd relevante hulp, rustige buurt, saamhorigheid, vrijheid.

Bijdrage:

Mensen kunnen zelf bijdragen door mee te doen met meldingen doorgeven én oplossingen bedenken. Je eigen verantwoordelijkheid nemen.

Concrete voorbeelden: aangifte doen, aanspreken op negatief/positief gedrag, vuil opruimen, bereikbaar zijn, een luisterend oor bieden, consequent zijn, creativiteit bij overheid, doorbreken afzijdigheid burger, eerst denken dan doen, initiatief nemen om e.e.a. samen te regelen, initiatieven van anderen zo mogelijk ondersteunen, melding maken als er iets niet in orde is, meldingen serieus aanpakken, opvolging en terugkoppeling na melding, minpunten signaleren, omzien naar elkaar, positieve gedragsbeïnvloeding, respect hebben voor anderen, samenwerken, stemmen op de meest actieve politieke partij, zelf niet meedoen met criminaliteit.

3.2. Leefbaarheid**Beeld:**

Leefbaarheid roept het beeld op van 'schoon, heel, veilig' in de openbare ruimte, in de woonomgeving. Maar leefbaarheid gaat ook over contacten. De fysieke en sociale beelden hebben veel met elkaar te maken en beïnvloeden elkaar.

Voorbeelden van 'fysieke' beelden: anonimiteit Vijverlaan, buurt, géén overlast, goede straatverlichting, groen, (veel en goed verzorgd), veilig in het algemeen, voldoende voorzieningen, het zonder bewaking je auto neer kunnen zetten, voldoende speelmogelijkheden, kinderen thuis in de wijk, meldpunt verlichting (nb: voor verbetering vatbaar), schone omgeving, sportmogelijkheden.

Voorbeelden van 'sociale' beelden: aandacht voor elkaar, bewoners horen bij een groep (kerk, school, werk enz.), burgerschap als geheel, samenhang, bloeiend verenigingsleven, voldoende bewonersparticipatie, hulpvaardig, met elkaar zaken regelen, je thuis voelen, jongeren (niet) geïnteresseerd, leuke activiteiten voor iedereen, mét elkaar in plaats van tégen elkaar, onderling contact, positieve contacten tussen alle bewoners en organisaties en bedrijven, problemen oplossen.

Betekenis:

De betekenis van leefbaarheid is welbevinden, welzijn, groot geluk. Het betekent verbetering van onderlinge contacten. Mensen komen beter tot hun recht.

Andere formuleringen: Beter onderling contact, burens helpen burens, contact, zorg voor elkaar, corporatie hecht aan leefbare wijken, elkaar respecteren/waarderen, fijne burens, gezamenlijk bezig zijn en elkaar helpen als het nodig is, netjes, ik moet mij daarin prettig voelen, ingrijpen bij escalatie (burenruzie e.d.), integratie,

eenzaamheid, met meer plezier in je buurt te wonen, je thuis voelen, om mensen samen te brengen, kinderen en ouders, het welkom zijn in je eigen straat, ontwikkeling, op de hoogte (up-to-date) blijven van welzijn van iedereen, geluidsoverlast beperken, samen verantwoordelijk voor omgeving,

Bijdrage:

Op gebied van leefbaarheid kunnen mensen veel zelf, maar de regie van de gemeente is nodig. Een uitnodigende, stimulerende en faciliterende overheid, voorbeelden zijn Opzomeren en buurtbemiddeling. Bij leefbaarheid past ook: actief burgerschap en burgerinitiatieven stimuleren. Vanavond wordt de bijdrage van de politie gemist.

Voorbeelden van bijdragen: activiteiten organiseren, ouderen opzoeken die lang niet gezien zijn, burens leren kennen, buurtbemiddeling, contact met jongeren, de ander aanspreken, de ander zonder vooroordeel tegemoet treden, de wijkagent een centrale functie geven, deelname bewonersorganisaties, door veel vrijwilligerswerk te doen op alle fronten, geen afwachtende houding aannemen, géén overlast veroorzaken (bijvoorbeeld geluidsoverlast, te hard rijden), goed voorbeeld voor jeugd zijn, ik organiseer activiteiten in de wijk met ondersteuning van Qua Wonen, kinderen tot sociale hulpvaardige mensen opvoeden, meer oog hebben voor de buurt, meer vrijwilligers voor buurtbemiddeling, ouderen meer weerbaar maken (o.a. assertiviteitstraining), persoonlijk of als organisatie contacten bevorderen (wijkcentra), Nieuwjaarsborrel geven voor de wijk waarin je woont of gezamenlijke barbecue organiseren, buurtvereniging.

3.3. Onderlinge zorgzaamheid en Participatie

Onderlinge zorgzaamheid en participatie zijn met elkaar verbonden. Hulp ontvangen is vaak moeilijk, maar minder moeilijk als er sprake kan zijn van wederkerigheid. Als mensen (ook) iets voor de ander kunnen doen, is het ook minder moeilijk om hulp te vragen als het nodig is. Onderlinge zorgzaamheid moet je voorleven, als goede buur.

Beeld:

Het beeld van onderlinge zorgzaamheid en participatie wordt gekenmerkt door zorg hebben voor elkaar, naar elkaar omzien en ondersteuning bieden. Mensen, burens, ouderen en jongeren erbij betrekken, naar ieders capaciteit, gebaseerd op respect, waardering en acceptatie. Belangrijk is te weten wat een ander beweegt, weten wat de directe omgeving nodig heeft. Voorwaarde voor participatie is 'gezien' te worden. De realiteit is echter vaak anders: mensen zijn afstandelijk, we kennen elkaar niet, 'het gaat ons niet aan'. Bovendien wordt de samenleving gekenmerkt door individualisme, men is te druk met andere dingen. Het motto 'zo lang mogelijk thuis' is belangrijk, maar financieel wordt het krappere en vereenzaming dreigt. Participeren en zorgzaamheid kost ook vaak geld. Belangrijk is ruimte krijgen maar ook ruimte geven (wederkerigheid).

Enkele voorbeelden van het beeld bij onderlinge zorgzaamheid en participatie: bindingen zoeken en uitbreiden, elkaar helpen, samen dingen doen, elkaar kennen, herkennen in situaties, 'ons kent ons', goede buur is beter dan een verre vriend, help je naaste burens, groepen die buiten de boot dreigen te raken helpen, helaas toenemende eenzaamheid, betrokkenheid, zorg, elkaar aanspreken op gedrag, zorg voor medemens die hulp nodig heeft, omzien naar elkaar met respect, actieve houding, betrokkenheid, onderlinge zorg delen, het draagbaar maken voor elkaar, ondersteuning bieden, waar nodig je handen uit de mouwen steken, samen zorgen voor elkaar, thuis wonen maar niet vereenzamen, voor elkaar klaar staan, 't zit 'm in de kleine dingen,

zorg voor de medemens wordt weinig opgemerkt in de buurt, zorg voor elkaar jong en oud, zorg voor medemens die niet voor zichzelf op kunnen komen, zorgen dat iedereen op zijn of haar manier tot z'n recht komt in de samenleving.

Betekenis:

Mensen hechten veel betekenis aan onderlinge zorgzaamheid en participatie. Iedereen moet mee kunnen doen, jong en oud. Door armoede vallen soms mensen buiten de boot. De kerkelijke gemeenschappen zijn zeer betrokken bij dit thema en proberen de mensen te bereiken.

Betekenis verlenen aan de thematiek impliceert ook goed luisteren naar hetgeen zich afspeelt in Krimpen aan den IJssel, meedoen als vrijwilliger en anderen zover krijgen dat zij ook meedoen. Onderlinge zorgzaamheid en participatie ziet men als essentieel voor het individu zelf, bijvoorbeeld als opvoeder, als burger en als professional. Het overheidsbeleid moet goed aansluiten bij de noden en wensen in de samenleving (zorgplicht voor hulpbehoevenden).

Oog en oor voor de ander, dat vraagt om zelfrespect, zelfbeeld en zelf doen, maar omgekeerd ook: oog en oor voor degene die geeft. Het gaat om de balans in gelijkwaardigheid.

Bijdrage:

Mensen kunnen heel concreet bijdragen leveren aan onderlinge zorgzaamheid en participatie, door bijvoorbeeld zelf hulp te bieden, naar mensen toe te gaan, kinderen opvangen van een andere ouder, aandacht voor buurvrouw, mee te helpen op school, te zorgen voor contactmogelijkheden. Ook meer collectieve voorbeelden werden genoemd, zoals de match vrijwilligers - bewoners, samenwerking met kerken en jeugd, het verrichten van vrijwilligerswerk voor bijv. werkelozen en in de palliatieve zorg, jongerenprojecten, het deelnemen aan maatjesprojecten, formulierenbrigade, gastgezinnen / mensen in huis halen, maar ook actief meedoen in bijvoorbeeld het Wmo-beraad.

De lijst met mogelijke bijdragen is heel groot, zowel bij de formele diensten zoals Meldpunt, algemeen maatschappelijk werk en zorgorganisaties, maar ook bij de informele diensten vanuit vrijwilligersorganisaties en kerken. Door samenwerking tussen meerdere organisaties kan de bijdrage beter worden benut en zullen de burgers en vooral ook de jeugd beter kunnen worden bereikt. Aandacht voor jongeren is essentieel. Het gaat om het betrekken van jongeren bij projecten met de bedoeling de jeugd te laten meedoen.

Professionals kunnen (naast hulp en zorg bieden) meer doen met het betrekken van de vrijwilligers voor contact en informatie. Ontmoeting via open wijkcentra (buurtkamers). Kerken vervullen een belangrijke rol hierin. De overheid moet onderlinge zorgzaamheid en participatie faciliteren, o.a. ten aanzien van de mantelzorg, vrijwilligers, armoedebestrijding en goede betaalbare voorzieningen.

Er is nog veel te doen om mensen erop aan te spreken dat zij méér zouden kunnen betekenen voor een ander en zich daardoor prettiger zouden voelen. Daarvoor moet je wel naar de mensen toe, velen komen niet uit zichzelf. Praktische thuishulp kan een ingang zijn. In de Molukse gemeenschap is het zorgen voor elkaar, gevraagd en ongevraagd, nog heel gewoon, ook buiten de gemeenschap zelf.

Door samenwerking en kennis delen kunnen we verder komen.

3.4. Netwerken en Ontmoeting

Beeld

Het beeld van Netwerken en Ontmoeting is heel divers. Het gaat over ontmoeting op verschillende niveaus en op verschillende plekken. Netwerken kunnen uiteenlopen van vriendengroepen en familie tot digitale netwerken. Er wordt onderscheid gemaakt tussen toevallige en niet toevallige ontmoeting. Contact is niet persé een echte ontmoeting. Contact zoeken tussen mensen leidt tot meer begrip voor elkaar, maar contact wordt vaak tegen gewerkt door een eigen eerste oordeel dat is gebaseerd op emotie en ervaring. Er zijn in Krimpen veel clubs en groepen die niet zoveel contact met elkaar hebben. Het lijkt erop dat zij wel al beter zijn gaan samenwerken, omdat de mensen minder rechtlijnig zijn en omdat de organisaties elkaar meer nodig gaan hebben. De metafoer van een trein wordt gebruikt. Een trein opgebouwd uit verschillende wagons, die de verschillende netwerken voorstellen. Sommige mensen lopen van de ene wagon naar de andere. Je moet wel in een bepaald netwerk zitten om met de trein mee te kunnen. Je moet keuzes maken tussen de compartimenten en je ertussen bewegen. Anders leidt het tot isolement. Dat isolement is zorgelijk, je komt steeds dezelfde mensen tegen en sommigen kom je nooit tegen. Maar hoe gaat het met degenen die niet in de trein stappen, moeten we dan ontmoeting afdwingen bij mensen die dat niet willen? Hoe kom je erachter wie wel wil, maar de mogelijkheden en vaardigheden niet heeft?

Nog enkele beelden: Buren bij de supermarkt, collega's, cursus, dingen samen doen, elkaar kennen en gekend worden, gezin en familie, groepen mensen die elkaar willen helpen bij kleine problemen, internet, Koninginnedag vieren, politieke partij, kerk, sportclub, netwerk geeft binding, het gevoel van ergens bijhoren, ontmoeting op logische plekken, ontmoetingsplekken creëren zoals buurtbuizen en verenigingsgebouwen, pleinen, schaats- en ijspret, vriendengroepen in de kerk en maatschappelijke organisaties, vrijwilliger zijn.

Betekenis

Mensen die geen netwerken hebben moeten de kans krijgen om zich bij een netwerk aan te sluiten. Uitsluiting is een maatschappelijk mechanisme. Er zijn al veel organisaties in Krimpen die zich inspannen tegen uitsluiting. Een mens kan heel eenzaam kan zijn in een grote groep. Je kunt ook in een verkeerd netwerk zitten en geen mogelijkheid zien eruit te komen. Mensen zijn loyaal en durven niet snel uit een netwerk te stappen. We oordelen snel en hebben weinig mededogen voor anderen en sluiten daardoor soms te weinig aan. We hebben het dan over welzijn en kwaliteit van leven. Je thuis en op je gemak voelen. Wij moeten ons richten op het insluiten in plaats van het uitsluiten.

Een wezenlijke vraag blijkt te zijn: als netwerken uit elkaar vallen, hoe kan dit weer worden opgebouwd voor de mensen die er van afhankelijk zijn? Niet overnemen, maar stimuleren. De seniorenadviseur die op huisbezoek gaat zou hier een bijdrage in kunnen leveren door logische verbindingen te leggen.

De openbare en publieke ruimte kunnen zo worden ingericht dat het ontmoeting en binding stimuleert.

Bijdrage

Je kunt aansluiten op de beleving van de bewoner, mensen maken in verschillende mate gebruik van de buurt en andere netwerken, afhankelijk van hun levensfase. Je moet het ook niet opleggen. Daar waar het verstoord is kun je ingrijpen en actief contact zoeken. De vraag blijft hoe oplossingen op het gebied van

verstoorde of niet functionerende netwerken op het niveau van de wijk of buurt kunnen worden gevonden, en of dit wenselijk is?

Voorbeelden van bijdragen: aandacht voor sociale controle, bewustmaking, contact leggen met uitgesloten, faciliteren van redelijke wensen, goede resultaten communiceren, hulp aanbieden, hulp vragen, informatie geven, investeren in ontmoetingsplekken, investeren in ontmoetingsvriendelijke buurten, kerken als tussenpersoon, kwetsbare groepen huisvesten in normale buurten, minder bededen gratis abonneren, samen leven en wonen van diverse leeftijdsgroepen bevorderen, scholing, sociale stages voor middelbare scholen, steunen van succesvolle initiatieven van burgers, stimuleren van contact tussen bewoners die zich aan elkaar ergeren.

4. Gezamenlijke bespreking

In de gezamenlijke eindbespreking brengt gespreksleider Peter van der Geer nog de volgende punten voor het voetlicht, wetende dat álles wat gezegd is deze avond van belang is voor gezamenlijk gedragen beleid.

Veiligheid

Er is een fysieke en sociale component aan veiligheid. Beleving van de buitenruimte is hierbij belangrijk. Wat anderen zeggen kan het gevoel versterken, bijvoorbeeld ook wat de media zegt, de gemeenschap vertaalt dat beeld naar een persoonlijke beleving. Het fysieke zal voorwaardenscheppend moeten zijn voor het gevoel van veiligheid. De gemeente zorgt daarvoor samen met inwoners. Zorg voor een consequente en structurele aanpak, geef vertrouwen, faciliteer. Het is een gezamenlijk verantwoordelijkheid om ongeregelheden te melden, er wat mee te doen/oplossen en resultaten terug te koppelen, ook bij de wijkshouder. Dat gebeurt nu niet genoeg, er is bijvoorbeeld een wijkshouder en de input wordt niet aangepakt. De persoonlijke beleving is vaak anders dan werkelijkheid. Mensen willen ook tegengestelde dingen. Graag dus ook als je er niet om vraagt, bericht over wat er gebeurt in je buurt of straat. Zelf je verantwoordelijkheid pakken.

Leefbaarheid

Veiligheid is belangrijk, een goed gevoel van de omgeving, het is er schoon, er is contact. Kwaliteit van contact is meer dan de kwantiteit van contacten. Zelf groeten, anderen nemen het over, een praatje maken is een volgende stap, iets vragen de volgende. De fysieke leefbaarheid is verzorgde straten, zelf/samen, verantwoordelijkheid nemen, begin bij jezelf. Veiligheid heeft veel betekenis: welbevinden, welzijn, groter geluk, onderling contact. Als mensen zich veilig voelen komen ze beter tot hun recht. De bijdrage van de gemeente: regie, contacten, vaker dit soort avonden. Burgers kunnen ook zelf initiatief nemen, zoals Opzoomeren. Buurtbemiddeling tussen bureaus, met vrijwillige buurtbemiddelaars, is ook een voorbeeld. Conflictoplossing raakt breed, als een conflict tussen twee mensen opgelost is genieten daar de mensen op de achtergrond ook van. Actief burgerschap, actieve vrijwilligers.

Onderlinge zorgzaamheid en participatie

Geven is beter dan ontvangen, wederkerigheid er inbrengen. Vóórleven, goede buur zijn. We zijn toch met veel vrijwilligers, waarom kunnen we dan toch sommige doelgroepen niet goed bereiken. Misschien lukt het wel door beter samen te werken, ook met de jeugd. Vrijwilligersgroep koesteren en vasthouden. Versterken

van relaties, ook met de kerken. Men is er vaak niet aan toe, met andere dingen bezig, men denkt er niet aan 'in de trein naar andere compartimenten' te lopen.

Soms is 'bemoeizorg' goed. Uitgeslotenen proberen te vinden.

Netwerken en Ontmoeting

De trein met wagons is symbool voor netwerken in Krimpen, waarbij meer onderlinge verbindingen zouden moeten worden gelegd. Het is belangrijk je 'ingesloten' te voelen, te weten dat je op iemand of een groep kunt terugvallen als het nodig is. Aansluiten bij behoeften van mensen, samen iets gaan doen. Netwerken en ontmoeting is belangrijk, de kwaliteit van leven verhoogt hierdoor.

Ontmoetingsplekken zoals wijkcentra dichtbij de mensen.

Er zijn nu al concrete contacten gelegd, lokaal zorgnetwerk en buurtbemiddeling hebben elkaar gevonden.

5. Vervolg

De werkconferentie was een unieke en inspirerende ontmoetingsplaats van mensen uit organisaties die zich betrokken voelen bij sociale samenhang en leefbaarheid in Krimpen aan den IJssel. De conferentie heeft bouwstenen voor gemeentelijk beleid opgeleverd, maar heeft vooral ook direct geleid tot nieuwe en concrete samenwerking tussen personen en maatschappelijke organisaties. Het onderwerp betekent veel voor bewoners, sociale samenhang heeft direct betrekking op welzijn en geluk.

Er komt een vervolg op deze conferentie in de vorm van een aanzet voor beleid. De deelnemers hebben ook aangegeven dat zij graag meer van dit soort bijeenkomsten willen om de daad bij het woord te kunnen voegen en samen verder te werken aan een gemeenschap in Krimpen aan den IJssel die Oog en Oor heeft voor elkaar, jong en oud. De samenwerkende initiatiefnemers (gemeente, Wmo-beraad, Seniorenplatform) zullen daar begin 2010 een voorstel voor doen. Daarbij wordt gedacht aan zowel verdieping (welke verbindingen zijn er mogelijk, hoe kunnen we de netwerken die er lijken te zijn beter laten werken en faciliteren?) als aan verbreding (welke invalshoeken of groepen bewoners zijn nog onvoldoende aan bod gekomen, kunnen we nieuwe manieren bedenken om ook daar aansluiting bij te vinden?).

We hopen dat ook in het vervolg op deze conferentie door veel bewoners en vanuit veel organisaties wordt meegedacht en meegedaan.